

prima instanță: V. Hrapacov
instanța de apel: G. Vavrin, I. Dănilă, R. Petrov

dosarul nr. 2ra-586/17

Î N C H E I E R E

05 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de către Ministerul Justiției și Procuratura Generală,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Vasile Aladov împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Procuratura Generală cu privire la repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 22 decembrie 2016, prin care au fost respinse apelurile declarate de către Ministerul Justiției și Procuratura Generală și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Comrat din 29 februarie 2016,

c o n s t a t ă :

La data de 22 iulie 2015, Vasile Aladov a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției cu privire la repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a menționat că, la data de 26 decembrie 2005, de către Procuratura Comrat a fost pornită urmărirea penală pe faptul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 312 alin. (1) din Cod penal (cauza penală nr.2005198100).

Menționează că, la data de 17 martie 2006, 13 aprilie 2006, 03 mai 2006 și la 06 mai 2006, de către organul de urmărire penală a CPR Comrat a fost pornită urmărirea penală pe faptul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (3) din Codul penal (cauzele penale nr. 2006190066, nr. 2006190067, nr. 2006190068, nr. 2006190069, nr. 2006190088, nr. 2006190089, nr. 2006190090, nr. 2006190108, nr. 2006190109, nr. 2006190110, nr. 2006190115 și nr. 2006190116), care, ulterior, prin ordonanța procurorului din 04 mai 2006 au fost conexe într-o procedură cu atribuirea unui nou număr de dosar 2006190066).

Relevă că, la data de 09 mai 2006, de către CPR Comrat a fost pornită urmărirea penală în baza art. 290 alin. (1) din Codul penal (cauza penală nr. 2006190145), iar la data de 30 iunie 2006, a fost pornită urmărirea penală în baza art. 196 alin. (3) din Codul penal (cauza penală nr. 2006190164).

Afirmă că, prin ordonanța procurorului din 31 mai 2006 dosarele penale cu nr. 2005198100, nr. 2006190066, nr. 2006190164 și nr. 2006190145 au fost conexate într-o procedură, cu atribuirea unui număr unic de dosar 2005198100.

Invocă că, la data de 03 ianuarie 2007, organul de urmărire penală al MAI a pornit urmărirea penală pe faptul comiterii infracțiunii prevăzută de art. 361 alin. (2) din Codul penal (cauza penală nr. 2007990002).

Ulterior, prin ordonanța procurorului din 15 ianuarie 2007, dosarele penale cu numerele nr. 2005198100 și nr. 2007990002 au fost conexate într-o procedură, fiindu-i atribuit un număr unic 2005198100.

Susține că, la data de 09 mai 2006, a fost reținut, fiind bănuț în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 290 alin. (1) din Codul penal (cauza penală nr. 2006190145) și suspus percheziției corporale, totodată, organul de urmărire penală a reținut și automobilul de model „Mercedes 300” cu nr. de înmatriculare GE VV 777, ce-i aparține cu drept de proprietate.

Declară că, la data de 10 mai 2006, a fost recunoscut în calitate de bănuț în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (4) din Codul penal (cauza penală nr. 2006190066), ordonanță, care în aceeași zi, a fost anulată de procuror ca ilegală.

Menționează că, la data de 11 mai 2006, din nou a fost recunoscut în calitate de bănuț în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (4) din Codul penal (cauza penală nr. 2006190066), iar la data de 12 mai 2006 prin încheierea Judecătoriei Comrat, i-a fost aplicată măsura preventivă - arestul preventiv pe un termen de 10 zile, care a fost anulată prin decizia Curții de apel Comrat din 18 mai 2006 și aplicată o altă măsură - interdicția de a nu părăsi țara.

Indică că, la data de 19 mai 2006, în cadrul dosarului penal nr. 2006190066, prin încheierea Judecătoriei Comrat din nou i-a fost aplicată măsura preventivă sub formă de arest preventiv pe un termen de 10 zile, iar la data de 25 mai 2006, la domiciliul său a fost efectuată percheziție.

Susține că, prin încheierea Judecătoriei Comrat din 29 mai 2006 măsura preventivă sub formă de arest a fost prelungită pe un termen de 30 zile, iar la data de 27 iunie 2006, a fost înlocuită cu arestul la domiciliul pe un termen de 20 zile, însă ulterior, prin încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 17 iulie 2006 această măsură preventivă a fost înlocuită cu obligarea de a nu părăsi țara pe un termen de 30 zile.

Relevă că, la data de 16 mai , în cadrul urmăririi penale pe dosarul nr. 2006190145 a fost recunoscut în calitate de învinuit în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 290 alin. (1) din Cod penal.

Ulterior, la data de 25 mai 2006, pe cauza penală nr. 2006190066 a fost recunoscut în calitate de învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (3) și (4) din Codul penal.

Invocă că, la data de 29 ianuarie 2007, prin încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, a fost sechestrat automobilul de model Mercedes 300 cu nr. de înmatriculare GE VV 777, ce-i aparținea cu drept de proprietate.

Afirmă că, la data de 10 aprilie 2007, prin ordonanța procurorului i-a fost înaintată învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 196 alin. (4) și art. 290 alin. (1) din Cod penal și la data de 28 aprilie 2007, i-a fost înmănată copia rechizitoriului, iar cauza penală a fost expediată în instanța de judecată pentru examinare.

Declară că, prin sentința Judecătorei Comrat din 24 septembrie 2010, menținută prin decizia Curții de Apel Comrat din 05 martie 2014 și prin decizia Curții Supreme de Justiției din 25 noiembrie 2014, a fost achitat pe toate capetele de învinuire.

Susține că, prin acțiunile ilegale ale organului de urmărire penală și a procuraturii manifestate prin, pornirea urmăririi penale, reținerea, aplicarea măsurii preventive sub formă de arest, obligarea de a nu părăsi localitatea și țara, efectuarea perchezițiilor, aplicarea sechestrului asupra bunurilor și atragerea la răspundere penală i-au fost cauzate prejudicii morale.

Consideră că, statul este subiect al răspunderii pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și ale procuraturii, care i-au încălcat drepturile sale nepatrimoniale, onoarea, demnitatea, integritatea personală și i-au provocat suferințe morale.

Notează că, la evaluarea prejudiciului moral și determinarea mărimii compensației urmează să fie luat în considerație gravitatea infracțiunii, de care a fost învinuit, atribuirea acesteia la categoria celor mai puțin grave, iar ca pedeapsă prevăd privarea de libertate, precum și durata urmăririi penale și a judecării cauzei, care în total constituie aproximativ 09 ani, de la 26 decembrie 2005 până la 25 noiembrie 2014.

Relevă că, în această perioadă de timp i-au fost aplicate diferite măsuri procesuale de constrângere, care i-au limitat drepturile, libertățile și interesele legitime și, anume, mai mult de 02 luni i-a fost aplicată măsura preventivă sub formă de arest preventiv și arest la domiciliu, iar la 17 iulie 2007, arestul la domiciliu a fost înlocuit cu obligarea de a nu părăsi țara. Măsurile aplicate în privința sa au acționat până la finisarea examinării cauzei în instanța de apel, astfel, i-au limitat libertatea de circulație și împiedicat în realizarea planurilor personale, profesionale și antreprenoriale.

Susține că, în cadrul dosarului penal, care a durat timp de 09 ani, au fost stabilite 60 de ședințe de judecată, multe dintre care s-au petrecut în mun. Chișinău și nu la locul său de domiciliu, suportând, astfel, cheltuieli materiale semnificative.

De asemenea, menționează că, în ziua reținerii, 09 mai 2006 a fost supus maltratării de către colaboratorii de poliție, în scopul de a-l constrânge fizic și psihic pentru obținerea declarațiilor în procesul penal, fapt ce se confirmă prin rezultatele examinării medico-legale din 18 mai 2006.

Indică că, urmare a leziunilor corporale cauzate, a cărei vină îi aparține statului, deoarece a avut loc în momentul aflării în custodia statului, a avut necesitatea primirii unui tratament medical prin internarea în spital pentru

recuperarea sănătății, însă i s-a refuzat internarea și acordarea tratamentului necesar, cu toate că necesitatea acestora a fost confirmată prin certificatul medical.

Solicită încasarea din bugetul de stat în beneficiul său a sumei de 300 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

Prin încheierea protocolară din 29 octombrie 2015 a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Procuratura Generală.

Prin hotărârea Judecătorei Comrat din 29 februarie 2016 a fost admisă parțial acțiunea și a fost încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Vasile Aladov suma de 35 000 lei, cu titlu de compensație a prejudiciului moral cauzat în urma reținerii ilegale, aplicării ilegale a măsurii preventive sub forma arestului preventiv și a arestării la domiciliu, declarației scrise de a nu părăsi localitatea și țara, efectuării ilegale a perchezițiilor, ridicării și sechestrării ilegale a bunurilor, atragerii ilegale la răspundere penală. În rest acțiunea a fost respinsă.

Prima instanță și-a argumentat concluzia prin faptul că, pronunțarea sentinței de achitare în privința reclamantului din motive de lipsă în fapta inculpatului a elementelor infracțiunii și în legătură cu faptul că el nu a comis crimele atribuite lui, confirmă încălcarea drepturilor constituționale și, anume, dreptul la libertate și la siguranță, dreptul la viața intimă și de familie, dreptul la proprietatea privată precum și a dispozițiilor prevăzute de art. 5 și 8 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Prin urmare, reclamantul are dreptul de a pretinde repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, recunoscute ca atare prin prisma prevederilor art. 3 alin. (1) ale Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 cu privire la modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor de judecată.

Totodată, prima instanță a reiterat că, prejudiciul moral cauzat se compensează reclamantului în urma reținerii ilegale, aplicării ilegale a măsurii preventive sub forma arestului preventiv și a arestării la domiciliu, declarației scrise de a nu părăsi localitatea și țara, efectuării ilegale a perchezițiilor, ridicării și sechestrării ilegale a bunurilor, atragerii ilegale la răspundere penală, ca urmare a acțiunilor organelor de urmărire penală și procuraturii, făcând trimitere la prevederile art. 11 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, iar suma de 35 000 lei este o compensație echitabilă a prejudiciului.

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 22 decembrie 2016 au fost respinse apelurile declarate de către Ministerul Justiției și Procuratura Generală și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 30 ianuarie 2017, Ministerul Justiției a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, deoarece au fost încălcate și aplicate eronat

normele de drept material și, anume, a fost interpretată în mod eronat legea și au fost apreciate arbitrar probele.

Menționează că, instanța de apel, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, eronat a interpretat dreptul material, care reglementează aprecierea prejudiciului material și moral.

Invocă că, din prevederile art. 3 alin. (1) lit. a) al Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 rezultă expres că, angajarea răspunderii statului pentru prejudiciul cauzat prin erori judiciare și de urmărire penală sunt necesare unele condiții speciale și, anume, existența faptei ilicite, respectiv nu orice acțiune a organelor de drept atrage răspunderea statului.

Relevă că, conform prevederilor art. 19 alin. (3) CPP, organul de urmărire penală are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția bănuțului, învinutului, inculpatului, cât și cele care îl dezvinovățesc, precum și circumstanțele care îi atenuează sau agravează răspunderea, iar pct. 5.3 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 7 din 04 iulie 2005 cu privire la practica asigurării controlului judecătoresc de către judecătorul de instrucție în procesul urmăririi penale, prevede că, hotărârea de pornire a urmăririi penale, ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuț, învinuit, constituie procedee de desfășurare normală a urmăririi penale și prin sine însăși și pornirea urmăririi penale, recunoașterea persoanei în calitate de bănuț, punerea persoanei sub învinuire, nu afectează drepturile sau libertățile constituționale, constituind o măsură procesuală prevăzută de lege, necesară într-o societate democratică, având ca scop legitim de a asigura măsuri eficiente de luptă cu criminalitatea și acest scop este proporțional anumitor restricții care pot avea loc, precum și că hotărârea de pornire a urmăririi penale nu este definitivă și constituie doar începutul urmăririi penale, care în continuare duce la punerea sub învinuire a unor persoane și care se finalizează cu terminarea urmăririi penale și cu întocmirea rechizitoriului, fie cu încetarea urmăririi penale în temeiul prevăzut de Codul de procedură penală.

Remarcă că, intimatul nu a fost atras ilegal la răspundere penală și nici nu i s-a acordat statutul de condamnat, fiind doar în calitate de bănuț/ învinuit de comiterea unei infracțiuni în baza probelor acumulate în cadrul urmăririi penale, mai mult, acesta nu a prezentat careva probe concludente prin care să ateste faptul că bănuția sa ar fi avut careva efecte negative asupra reputației sale.

Invocă că, conform legislației procesual penale, organul de urmărire penală este în drept să efectueze acțiuni de urmărire penală necesare pentru stabilirea adevărului și apărarea intereselor altor persoane inclusiv interesele statului, mai mult ca atât, pct. 14 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 8 din 24 decembrie 2012 cu privire la examinarea litigiilor privind repararea prejudiciului moral și material cauzat persoanelor deținute prin violarea art. 3, 5, 8 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale stabilește că, instanța civilă nu este în drept să examineze

corectitudinea procedurilor de arestare, temeinicia deciziei de reținere sau gradul de motivare al actului prin care a fost dispusă arestarea, deoarece aceste chestiuni urmează a fi decise în cadrul procedurilor penale.

Relevă că, conform prevederilor art. 64 alin. (2), pct. 19 CPP, bănuitul are dreptul să atace, în modul stabilit de lege, acțiunile și hotărârile organului de urmărire penală, iar conform prevederilor art. 313 CPP, un participant la procesul penal poate contesta acțiunile sau inacțiunile organului de urmărire penală la judecătorul de instrucție.

Susține că, acțiunile întreprinse de organul de urmărire penală nu au fost declarate ilegale, astfel, nu sunt întrunite condițiile impuse imperativ de lege - atragerea ilegală la răspundere penală, iar pretențiile urmează a fi respinse.

Invocă că, conform prevederilor art. 254 alin. (1) CPP, organul de urmărire penală este obligat să ia toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei pentru stabilirea adevărului,

Consideră că, este important și necesar să se constate ilegalitatea actului procedural emis de către organul de drept, și dacă se demonstrează printr-un act judecătoresc de dispoziție irevocabil că, acțiunile întreprinse de către organul de urmărire penală sunt/au fost ilegale, atunci dreptul la despăgubire apare indiferent de faptul dacă este vinovată sau nu persoana.

Afirmă că, din sensul prevederilor enunțate rezultă expres, că pentru angajarea răspunderii statului pentru prejudiciul cauzat prin erori judiciare și de urmărire penală, sunt necesare unele condiții speciale, și anume existența faptei ilicite.

Menționează că, la materialele cauzei nu există nici un act procedural definitiv și irevocabil al instanței de judecată (ex. încheiere interlocutorie), sau a organului ierarhic superior, prin care s-a stabilit ca fiind ilegale acțiunile organului de urmărire penală.

În acest context, consideră că, decizia primei instanțe de acordare a despăgubirii morale este neîntemeiată și bazată pe presupuneri și deduceri, ceea ce contravine prevederilor art. 239 CPC, la fel, consideră neîntemeiată și decizia privind încasarea prejudiciului moral în sumă de 35 000 lei, deoarece în speță, sunt inaplicabile prevederile Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998.

Susține că, prejudiciul moral reprezintă o pagubă care este cauzată individului prin vătămarea unui interes personal nepatrimonial.

Totodată, relevă că, conform art. 1423 alin. (1) din Cod civil, mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate, iar prevederile pct. 25 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 09 din 09 octombrie 2006 cu privire la aplicarea de către instanțele de judecată a legislației ce reglementează repararea prejudiciului moral,

stabilesc că, instanțele judecătorești la determinarea mărimii compensației pentru prejudiciul moral, trebuie neapărat să ia în considerare atât aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferințelor psihice sau fizice părții vătămate, cât și datele obiective care certifică acest fapt.

Obligația de a dovedi faptul pricinuirii prejudiciului moral (suferințe psihice sau fizice suportate) o exercită partea vătămată, de aceea în cererea despre compensarea prejudiciului moral acesta trebuie să indice de către cine, în ce circumstanțe și în baza căror acțiuni/inacțiuni i-au cauzat suferințe morale (psihice) sau fizice, prin ce se manifestă acestea.

Reieșind din prevederile enunțate, consideră că, la stabilirea cuantumului despăgubirii acordate cu titlu de prejudiciu moral, instanța de judecată a aplicat eronat normele dreptului material ce țin de soluționarea prezentului litigiu, apreciind arbitrar argumentele participanților la proces.

Relevă că, prejudiciul moral în accepțiunea Curții Europene a Drepturilor Omului nu are un scop punitiv, ci mai curând unul reparatoriu și preventiv. Finalitatea constatării și determinării prejudiciului moral rezidă în acordarea unei satisfacții echitabile menite să atenueze suferințele victimei. În acest sens, Curtea nu urmărește pedepsirea statului în culpă pentru încălcările Convenției și a protocoalelor acesteia, ci încearcă, în primul rând să repună victima pe poziția în care aceasta se afla anterior săvârșirii încălcării.

La data de 16 februarie 2017, Procuratura Generală a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, deoarece au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și, anume, nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și a fost interpretată în mod eronat legea.

Menționează că, conform art. 2 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 cu privire la modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, prin acțiuni ilicite se subînțeleg acțiuni sau inacțiuni ale organului împuternicit să examineze cazurile cu privire la contravențiile administrative, ale organului de urmărire penală sau ale instanței de judecată, care exclud vinovăția acestora, al căror caracter ilegal se manifestă prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere și nu poate fi judecată, (erori) ori fapte ale persoanelor cu funcție de răspundere din organul de urmărire penală sau din instanța de judecată, manifestate prin încălcarea intenționată a normelor procedurale și materiale în timpul procedurii penale sau administrative (infrațiuni), iar conform prevederile art. 3 al Legii, este reparabil prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma reținerii

ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declarație de a nu părăsi localitatea sau țara, tragerii ilegale la răspundere penală.

Susține că, reieșind din materialele cauzei, acțiunile organelor de urmărire penală, în contextul circumstanțelor care au avut loc, au fost întemeiate și licite.

Afirmă că, acțiunile organului de urmărire penală, precum anunțarea în căutare a intimatului, aplicarea măsurilor preventive, au fost condiționate de plângerile părților vătămate împotriva acțiunilor ilegale ale acestuia.

Relevă că, instanțele de judecată, la judecarea cauzei penale (decizia din 05 martie 2014), au constatat acțiuni ilicite ale intimatului - lipsa infracțiunii de escrocherie, însă existența eschivării de la achitarea impozitelor.

Invocă că, temeiul începerii urmăririi penale în privința intimatului au servit plângerile părților vătămate, care au fost prejudiciate prin acțiuni de inducerea în eroare din partea acestuia și falsificarea semnăturilor părților vătămate pe recipisele.

Totodată, invocă că, instanțele de judecată nu au constatat acțiuni ilicite și hotărâri ilegale la reținerea și aplicarea arestului preventiv a intimatului, mai mult ca atât, însăși comportamentul ilicit al acestuia, plângerile părților vătămate, bănuirea în comiterea mai multor infracțiuni a servit temei de a aplica măsurile preventive.

Reieșind din aceste constatări, consideră greșită soluția instanțelor de judecată de judecată cu privire la recuperarea prejudiciului moral, deoarece nu au fost constatate temeiurile, care ar acorda dreptul intimatului la repararea prejudiciului conform prezentei legi, or, în cadrul procesului penal nu s-au înregistrat plângeri din partea lui Vasile Aladov asupra acțiunilor ilicite ale organului de urmărire penală și procuraturii.

Consideră că, însuși achitarea intimatului de învinuirea înaintată și lipsa necesității de a-i aduce scuze oficiale în numele statului, pentru atragerea lui la răspundere penală, la care acesta nu a pretins, constituie prin sine o satisfacție echitabilă a suferințelor suportate în cadrul dosarului penal.

Susține că, temeinicia reținerii și aplicării măsurii preventive în privința intimatului a fost verificată de instanța de judecată ierarhic superioară, nefiind constatate încălcări procesuale, precum și încălcări ale drepturilor intimatului.

Consideră că, instanțele de judecată neîntemeiat au atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Procuratura Generală, or, intimatul nu a solicitat aducerea scuzelor oficiale de către procuror, iar competența în examinarea temeiniciei acordării compensațiilor bănești în baza Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 este a Ministerului Justiției.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursurile au fost declarate în termen, or, din materialele cauzei rezultă că, recurenții au recepționat copia deciziei

instanței de apel la data de 23 ianuarie 2017 și 13 ianuarie 2017 (f. d. 46, 47), iar cererile de recurs au fost depuse de către aceștia la data de 30 ianuarie 2017 și 16 februarie 2017 (f. d. 49, 57).

Examinând temeiurile recursurilor în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursurile sunt inadmisibile din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursurile declarate de către Ministerul

Justiției și Procuratura Generală nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recursuri nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursurile declarate de către Ministerul Justiției și Procuratura Generală, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de către Ministerul Justiției și Procuratura Generală ca inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursurile declarate de către Ministerul Justiției și Procuratura Generală se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu

Sveatoslav Moldovan

Mariana Pitic